

Հավելված 2
ՀՀ առողջապահության
նախարարի 2026 թվականի
սեպտեմբեր « 14 » - ի N 5277 - Ա հրամանի

«Հավելված 2
ՀՀ առողջապահության
նախարարի 2018 թվականի
հոկտեմբերի 03 - ի N 2525 - Ա հրամանի

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋԱԴԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ
ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ

1.ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնադրությամբ սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության (այսուհետ՝ նախարարություն) մոր և մանկան առողջության պահպանման վարչության (այսուհետ՝ վարչություն) գործունեության նպատակները, խնդիրները, գործառույթները:

2. Վարչությունը նախարարության հիմնական մասնագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանումն է և ենթարկվում է Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարին (այսուհետ՝ նախարար) ու նախարարության գլխավոր քարտուղարին (այսուհետ՝ գլխավոր քարտուղար):

3. Վարչությունն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությամբ, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և այլ իրավական ակտերով, նախարարության կանոնադրությամբ և սույն կանոնադրությամբ:

2.ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

4. Վարչության նպատակները և խնդիրներն են՝

- 1) մոր և մանկան առողջության պահպանումը,
- 2) մոր և մանկան առողջության բարելավումը, հիվանդությունների կանխարգելումը, հաշմանդամության և մահացության ցուցանիշների նվազեցումը,

3) առողջապահության բնագավառում պետական քաղաքականության մշակումն ու դրա իրականացման ապահովումը՝ մոր և մանկան առողջության պահպանման մասով,

4) կանանց և երեխաներին առողջապահական ծառայություններ մատուցող բժշկական հաստատություններին կազմակերպամեթոդական օգնության ապահովումը՝ բժշկական օգնության որակի և արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

5) Հայաստանի Հանրապետությունում առողջության համընդհանուր ապահովագրության կազմակերպման ու իրականացման, բնակչության առանձին խմբերին օրենքով նախատեսված բժշկական օգնության և սպասարկման նվազագույն ծավալի, լրացուցիչ ծառայությունների տրամադրման կազմակերպման քաղաքականության մշակումը:

3.ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ԿԱԶՄԸ

5. Վարչության կառուցվածքային կազմում ընդգրկված են հետևյալ բաժինները՝

- 1) երեխաների առողջության պահպանման բաժին
- 2) մայրական և վերարտադրողական առողջության պահպանման բաժին

6. Վարչության կազմը բաղկացած է՝

- 1) վարչության պետից,
- 2) բաժնի պետերից,
- 3) առողջապահության գլխավոր կազմակերպիչներից:

4. ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱԶՄՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ

7. Վարչության կառուցվածքային կազմում ընդգրկված բաժինների գործառույթներն ուղղված են սույն կանոնադրությամբ սահմանված նպատակների և խնդիրների իրագործմանը:

8. Երեխաների առողջության պահպանման բաժնի հիմնական գործառույթներն են՝

1) երեխաների և դեռահասների առողջության իրավիճակի պարբերական վերլուծությունը, գնահատումը, հիմնախնդիրների վերհանումը, գերակա խնդիրների

սահմանումը, իրավիճակի բարելավմանն ուղղված ռազմավարական ծրագրերի, միջոցառումների մշակումը, դրանց իրականացման համակարգումը և դիտարկումը,

2) մանկական, մինչև 5 տարեկան երեխաների մահացության ցուցանիշների նկատմամբ շարունակական մշտադիտարկման իրականացումը և այդ ցուցանիշների նվազեցմանն ուղղված ռազմավարության մշակումն ու իրականացման դիտարկումը,

3) Երեխաների մոտ հիվանդությունների, զարգացման խանգարումների և հաշմանդամության կանխարգելմանն ուղղված վաղ միջամտության ծրագրերի, ներառյալ նորածնային և մինչև 18 տարեկան երեխաների սկրինինգների մշակում և իրականացման կազմակերպում,

4) Երեխաների և դեռահասների առողջության պահպանման արտահիվանդանոցային, հիվանդանոցային, մասնագիտական այլ ոլորտների զարգացման հայեցակարգերի, քաղաքականության մշակումը ու դրանց իրականացման նկատմամբ դիտարկումը,

5) բաժնի իրավասության շրջանակում ՀՀ օրենքների և այլ իրավական ակտերի նախագծերի մշակման աշխատանքների իրականացումը դրանց համար օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկանքների և շրջանառության համար համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթերի կազմումը,

6) Երեխաների և դեռահասների արտահիվանդանոցային, հիվանդանոցային, դիսպանսերային, կրթական հաստատություններում բժշկական օգնության և սպասարկման կազմակերպման հետ կապված չափորոշիչների, ընթացակարգերի, նորմատիվների և չափանիշների մշակումը, ապացուցողական բժշկության հիման վրա կլինիկական ուղեցույցների, պացիենտների վարման գործելակարգերի մշակման աշխատանքներին մասնակցությունը,

7) Ըստ բուժօգնության կազմակերպման մակարդակների երեխաներին տրամադրվող ծառայությունների հիմնական բնութագրիչների, երեխաների բժշկական օգնություն և սպասարկում տրամադրող բժշկական կազմակերպությունների գնահատման չափանիշների մշակում, համապատասխան բժշկական օգնության և սպասարկման տեսակի մակարդակի գնահատման աշխատանքների կազմակերպում,

8) Երեխաների և դեռահասների առողջության պահպանման բնագավառում առողջապահության համակարգի կառուցվածքային բարեփոխումների, կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը,

9) Երեխաների բժշկական օգնության ոլորտին առնչվող օրենքների, կառավարության որոշումների և այլ իրավական ակտերի նախագծերի մշակումը կամ մշակման աշխատանքներին մասնակցությունը, դրանց համար օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկանքների և շրջանառության համար համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթերի կազմումը,

10) Երեխաների և դեռահասների առողջության պահպանման ոլորտի լիցենզավորման և որակավորման համար պարտադիր պահանջների ու պայմանների մշակմանը մասնակցություն,

11) Երեխաների առողջության պահպանման բնագավառում միջազգային պայմանագրերի նախագծերի վերաբերյալ կարծիքի տրամադրում, այլ պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ սահմանված կարգով համագործակցության իրականացմանը մասնակցությունը, ներառյալ երեխաների առողջության պահպանման ոլորտի մասնագետների վերապատրաստումների կազմակերպումը,

12) Երեխաների և դեռահասների իրավունքներին վերաբերող ՄԱԿ-ի կոնվենցիաների կատարման վերաբերյալ զեկույցների մշակմանը և պաշտպանությանը մասնակցություն, ՄԱԿ-ի կոմիտեների հանձնարարականների կատարման կազմակերպում և իրականացման դիտարկումը,

13) Բաժնի իրավասության շրջանակում երեխաների՝ համընդհանուր ապահովության և առողջության պահպանման և բարելավման շրջանակներում բժշկական օգնության կազմակերպման և բժշկական օգնության որակի գնահատման չափանիշների և ցուցիչների մշակումը,

14) Մարդու իրավունքի պաշտպանի կողմից երեխաների առողջության իրավունքին առնչվող արտահերթ և տարեկան հաղորդման և զեկույցների կազմման համար ներկայացված հարցաշարերի ուսումնասիրությունը, տեղեկատվության հավաքագրումը, ամփոփումը և պարզաբանումների ներկայացումը,

15) Կառավարության և Վարչապետի որոշումներով, Առողջապահության նախարարի հրամաններով կամ այլ պետական մարմինների իրավական ակտերով հաստատված՝ առողջապահական ծրագրերով նախատեսված բաժնի գործառույթներին առնչվող միջոցառումների իրականացման կազմակերպումը և համակարգումը, ըստ ստացված հանձնարարականների սահմանված ձևաչափերով վարչության իրավասություններին վերաբերելի հաշվետվությունների կազմումը.

16) Վարչապետի աշխատակազմից, Ազգային ժողովի աշխատակազմից, այլ նախարարություններից և մարմիններից, այդ թվում իրավապահ մարմիններից, դատարաններից, մարդու իրավունքի պաշտպանի գրասենյակից և այլ կազմակերպություններից ստացված գրությունների ուսումնասիրությունը և պատասխանների կազմումը,

17) Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններից, քաղաքացիներից, հասարակական կազմակերպություններից, փաստաբաններից, լրագրողներից, մասնագիտական ասոցիացիաներից, ինչպես նաև այլ կազմակերպություններից ստացված գրությունների, գրավոր դիմումների, հարցումների, հանրագրերի քննարկումը, դրանցում բարձրացված խնդիրների ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը, պարզաբանումների և պատասխանների կազմումը, խորհրդատվական օգնության կազմակերպումը,

18) Երեխաների առողջության պահպանման ոլորտին առնչվող հանրային իրազեկման, ոլորտում կատարված բարեփոխումների լուսաբանման մասնակցությունը,

19) Բաժնի իրավասության շրջանակում մասնակցություն Կառավարությունից, պետական կառավարման մարմիններից և այլ կառույցների կողմից ներկայացված օրենքների, կառավարության որոշումների և այլ իրավական ակտերի, տեխնիկական փաստաթղթերի նախագծերի ուսումնասիրությանը, քննարկմանը և մասնագիտական կարծիքի ներկայացմանը,

20) Մասնակցում է միջգերատեսչական հանձնաժողովների աշխատանքներին,

21) մանկական սնուցման, մանկական սննդի և հարակից ապրանքների մասին տեղեկատվական, կրթական նյութերի համաձայնեցման և լիազորման ընթացակարգի ապահովում:

9.Մայրական և վերարտադրողական առողջության պահպանման բաժնի հիմնական գործառույթներն են՝

1) Մայրական և վերարտադրողական առողջության իրավիճակի պարբերական վերլուծությունը, գնահատումը, հիմնախնդիրների վերհանումը, գերակա խնդիրների սահմանումը, իրավիճակի բարելավմանն ուղղված ռազմավարական ծրագրերի, միջոցառումների մշակումը, դրանց իրականացման համակարգումը և դիտարկումը,

2) Մայրական, պերինատալ և նորածնային մահացության ցուցանիշների նկատմամբ շարունակական մշտադիտարկման իրականացումը և այդ ցուցանիշների նվազեցմանն ուղղված ռազմավարության մշակումն ու իրականացման դիտարկումը,

3) Հղիների հսկողության, ծննդօգնության, վերարտադրողական առողջության, նորածինների առողջության պահպանման ոլորտների զարգացման հայեցակարգերի, քաղաքականության մշակումը ու դրանց իրականացման նկատմամբ դիտարկումը,

4) Բաժնի իրավասության շրջանակում վերարտադրողական առողջության ոլորտի ՀՀ օրենքների և այլ իրավական ակտերի նախագծերի մշակման աշխատանքների իրականացումը դրանց համար օրենսդրությամբ սահմանված տեղեկանքների և շրջանառության համար համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթերի կազմումը,

5) Արտահիվանդանոցային և հիվանդանոցային մանկաբարձագինեկոլոգիական, վերարտադրողական առողջության, նորածինների բժշկական օգնության և սպասարկման, այդ թվում համընդանուր ապահովագրության և առողջության ապահովման և բարելավման ծրագրերի շրջանակներում, կազմակերպման հետ կապված չափորոշիչների, ընթացակարգերի, նորմատիվների և չափանիշների մշակումը, ապացուցողական բժշկության հիման վրա կլինիկական ուղեցույցների, պացիենտների վարման գործելակարգերի մշակման աշխատանքներին մասնակցությունը,

6) ըստ բուժօգնության կազմակերպման մակարդակների ծննդօգնություն իրականացնող բժշկական ծառայությունների հիմնական բնութագրիչների, գնահատման չափանիշների մշակում, ծննդօգնություն իրականացնող բժշկական կազմակերպությունների մակարդակների գնահատման աշխատանքների կազմակերպում,

7) մայրական, վերարտադրողական, նորածինների առողջության պահպանման բնագավառում առողջապահության համակարգի կառուցվածքային բարեփոխումների, կազմակերպությունների գործունեության վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը,

8) մայրական և վերարտադրողական առողջության պահպանման, նորածինների բժշկական օգնության և սպասարկման ոլորտի, լիցենզավորման և որակավորման համար պարտադիր պահանջների ու պայմանների, մշակմանը մասնակցություն,

9) առողջապահության բնագավառում միջազգային պայմանագրերի նախագծերի վերաբերյալ կարծիքի տրամադրում, այլ պետությունների և միջազգային կազմակերպությունների հետ սահմանված կարգով համագործակցության իրականացմանը մասնակցությունը, ներառյալ ծննդօգնության, նորածնային

առողջության պահմանման ոլորտի մասնագետների վերապատրաստումների կազմակերպումը,

10) կանանց իրավունքներին, գենդերային բռնությանը վերաբերող ՄԱԿ-ի կոնվենցիաների կատարման վերաբերյալ զեկույցների մշակմանը և պաշտպանությանը մասնակցություն, ՄԱԿ-ի կոմիտեների հանձնարարականների կատարման կազմակերպում և իրականացման դիտարկումը,

11) բաժնի իրավասության շրջանակում կանանց, նորածինների և վերարտադրողական բժշկական օգնության կազմակերպման և բժշկական օգնության որակի գնահատման չափանիշների և ցուցիչների մշակումը,

12) մայրական և վերարտադրողական առողջության պահպանման ոլորտում հանրային իրազեկման, առողջապահական կրթության ծրագրերի մշակումը և ոլորտային բարեփոխումների լուսաբանմանը մասնակցությունը,

13) Մարդու իրավունքի պաշտպանի կողմից կանանց վերարտադրողական առողջության իրավունքին, գենդերային հիմնահարցերի առողջապահական բաղադրիչին առնչվող արտահերթ և տարեկան հաղորդման և զեկույցների կազմման համար ներկայացված հարցաշարերի ուսումնասիրությունը, տեղեկատվության հավաքագրումը, ամփոփումը և պարզաբանումների ներկայացումը,

14) Կառավարության և Վարչապետի որոշումներով, Առողջապահության նախարարի հրամաններով կամ այլ պետական մարմինների իրավական ակտերով հաստատված՝ առողջապահական ծրագրերով նախատեսված բաժնի գործառույթներին առնչվող միջոցառումների իրականացման կազմակերպումը և համակարգումը, ըստ ստացված հանձնարարականների սահմանված ձևաչափերով վարչության իրավասություններին վերաբերելի հաշվետվությունների կազմումը,

15) Վարչապետի աշխատակազմից, Ազգային ժողովի աշխատակազմից, այլ նախարարություններից և մարմիններից, այդ թվում իրավապահ մարմիններից, դատարաններից, մարդու իրավունքի պաշտպանի գրասենյակից և այլ կազմակերպություններից ստացված գրությունների ուսումնասիրությունը և պատասխանների կազմումը,

16) Բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններից, քաղաքացիներից, հասարակական կազմակերպություններից, փաստաբաններից, լրագրողներից, մասնագիտական ասոցիացիաներից, ինչպես նաև այլ կազմակերպություններից ստացված

գրությունների, գրավոր դիմումների, հարցումների, հանրագրերի քննարկումը, դրանցում բարձրացված խնդիրների ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը, պարզաբանումների և պատասխանների կազմումը, խորհրդատվական օգնության կազմակերպումը.

17) բաժնի իրավասության շրջանակում մասնակցությունը Կառավարությանից, պետական կառավարման մարմիններից և այլ կառույցների կողմից ներկայացված օրենքների, կառավարության որոշումների և այլ իրավական ակտերի, տեխնիկական փաստաթղթերի նախագծերի ուսումնասիրությանը, քննարկմանը և մասնագիտական կարծիքի ներկայացմանը,

18) մանկաբարձա-գինեկոլոգիական խորհրդի նիստերի համակարգումը,

19) միջգերատեսչական հանձնաժողովների աշխատանքներին մասնակցությունը:

20) Եվրասիական տնտեսական միության անդամ չհանդիսացող երկրներից սեռաբջիջների և սաղմերի երրորդ երկրից ներմուծման, Հայաստանի Հանրապետության տարածքից երրորդ երկիր արտահանման հետ կապված եզրակացության (թույլատրման փաստաթուղթ) տրամադրման ընթացակարգի ապահովում,

21) հղիների և կանանց մոտ հիվանդությունների վաղ հայտնաբերման և համապատասխան միջամտությունների կազմակերպման նպատակով սկրինինգների մշակում և իրականացման կազմակերպում:»: